

lisă resoluțiile aduse, nu va fi aplacatu a crede în bunavointia superioară a bisericii, și mai cu seama decumva voru aflată si de acela cărora li place a semenă neghina, se va turbură, și se voru înradecină în trencu sentimente și aplecări cari de feliu nu ducula prosperarea și consolidarea bisericei.

Să acela călamitatea trebuia să o aiba în vedere cei ce au aflat oportunitatea în scenă lucrului, să deca suntu adeverati romani trebuia, să trebie si de aci incolo a o evită, ceea ce inseva merge cu multu mai greu, deca să facutu, pentru a face o lucru este mai cu greu a-lustinge decâtă a-lu atită.

Resbelul.

6 Iuliu v.

De astă data ne marginim la un raportu foarte scurt. În părțile unde operă armata serbescă nu avem sciri despre vre-o schimbare mai însemnată. Din contra Muntegrenii sub principale Nichita au înaintat pâna la Blagaj, departare de o oră dela Mostar, capitala Ertegovinei.

7 Iuliu

Inaintarea Muntenegrilor se constată chiar și din părțile acestor corespondenți și foi, cari pâna acum n'au sciutu raportă decâtă despre victorii neintrerupte turcesci.

Mai multe sciri se intrunescu într'aceea, ca insurectiunea începe a fi mai activă și în Bosni și în Bulgaria. Se poteca aceste voru aduce cu sine o schimbare în situatiune și preste scurtu vomu fi în stare a impasării cetitorilor evenimente de mare intensitate.

Revistă politica.

Afacerile interne pareau ca pauză, de cându în vecinătatea meridională s'a aprinsu resbelul. Aceasta înse este numai la parere, pentru a negocieri și desbaterile între guvernele de dincă și dincolo decurgu mai fără de intrerupere. Dupa foile din capitala Ungariei aru fi cam totă dificultățile delaturate și incătu se poate regula pactul între guverne, lucrul aru fi aproape terminat.

Dietă Croatică este preste așteptările multor acum demultu în deplina activitate cu totă ca tiéra acela este în nemijlocita vecinătate cu resbelul. O singura data se parea că valurile se voru înaltă pâna la vîforu. Aceasta data fu în siedintă a dela 8 Iuliu, cându după ordinea dilei, adeca după promulgarea unor legi santiunate, Hrvat, Makane și Fonegovic adusera putenia miscare în monotonia ordinei dilei, prin interpelatiunile loru. Celu dintău interpelă pe banulu Croatici despre planuită unire a tablei banale cu cea septemvirale a Croatici civile și militare, cărei i se pune în cale generalul comandante Molinary. Alu doilea facă de obiectu alu interpelatiunei scirea ventilată de foile din Budapest și Vienă despre punerea Croatici în starea martiale. Interpelantele intrăba ca ce a pecatuit Croatiă că sa fia tratata astfel? pentru a simpatisea cu slavii de sud? Aceasta o face Europa întrăga, afara de turcofilii din Vienă și Budapesta. Mai departe arata ca evenualele schimbări de preste fructari nu potu alteră interesele dinastice decâtă ale intăriri. Înse deca Croatiă aru fi asiă de nenorocosă că sa fia tratata cu atâtă neincredere, Croatiă va deveni pentru Austria-Ungaria o nouă Lombardia. Alu treilea interpelă pe banulu despre causele pentru care regatul Croatică inca nu este adusu în întregi-

tatea sea (Croatia-Slavonia și Dalmatia).

In siedintă a dietei dela 15 Iuliu a datu guvernulu croat responsuri mulcomitare la interpellatiunile de mai susu, asiă incătu si interpellantii au fost multiamiti.

Dela arestarea lui Miletici si ducrea lui la Budapest, mai urmăzu si alte arestări si depuneru din oficie în părțile Ungariei de media-di, o impregiurare, carea presupune ca in părțile acele nu-su lucrurile asiă de netede după cum amu dorit sa fie. Cea mai însemnată arestare este cea a generalului Stratimirovici, care fu mai întâi respinsu din armata lui Cernaieff, pre urma datu afară din Serbia și fă in finea finaloru arestatu la Semlinu. Cauzele acestoru intemplări inse inca nu se sciu cu totă siguritatea. Viitorulu celu mai de aproape le va descoperi.

Dupa „Deutsche Ztg.“ ministeriul Tisza eră in periculu, in urmă tienutei celei ostile a pressei ung. fatia cu Russia. Tisza afandu ca pusestiunea sea este precaria a alergat la Vienă, nu că sa afle rezultatul conferintei dela Reichstadt, cum s'a disu de mai multe foi, ci pentru a sa afle condițiunile cu care se poate sustine pre fotoliul ministerial. Condițiunile, se dice acum, suntu: passivitate in cestiunile externe; de alta parte i s'a promis sprinjire contra serbilor unguresci și in pactul cu Austria. Oficiole voru primi asiă dura avisurile loru ierăsi din cancelarii de externe din Vienă.

Cestiunea orientala ocupa și astăzi seriosu pre totă puterile europene. Tote apelă la principiul neintrevirei, dura armăza înainte din totă puterile loru. Intre alte, Italia dice „Gazetta del popolo“ din Turinu, deca i-aru trebui unu corpu de espedițiune, este in stare, in putine dile, si fără de mare opiniune a pune in picioare 300,000 feiori cu totă trebuințiosele unui corpu de armata. „Pungolo“ din Neapole, vorbindu despre marină italiana, dice ca este in stare sa transpore dela o di pâna la ceealalta căte 45,000 ostasi. „Libertă“ spune ca scie din isvoru siguru, ca regimul a dispusu sa se armeze totă fregatele ferecate, pentru a la evenualitate, in putine dile, sa poată pune totă armata pe picioru de resbelu.

Tienută politica a României, așteptându si observandu cu agerime evenemintele, dice „Fremden-Blatt“, a sternit aici (in Vienă) interesulu celu mai viu. Mai departe, după ce vorbesce despre tactul si moderatiunea principatului in midicul alarmei resbelice din apropierea nemidică, continuu numita făță, demintindu totă scire de mobilisare și aferma că regimul românescu lucra din totă puterile pentru consolidarea sea internă, ceea ce i asigura recunoștința Europei.

Nu scim înătu suntu adeverate scirile ce se respandescu dela București prin telegrafu, odata despre pretensiuni pentru neutralitatea observată și adeca: sistarea tributului, primirea agentului românescu dela Constantinopol in corpulu diplomaticu si cederea din partea portiei a unui micu teritoriu la gurile Dunarei (Dobrogea?); de alta-data despre aceea că ministrul de resbelu in fată evenimentelor, cari pe di ce merge devinu totu mai amenintătoare, a adusu in camera o propunere, prin care cere mobilisarea armatei și chiamarea a unei părți din rezerve.

Diurnalele bucureșcene unanim predici unu sfersitu defavorabilu pentru armele serbilor și montenegrilor și compatimescu pre crestini, cari s'au aruncat in vapa unui resbelu fără de a se fi asigurat de unu rezisitu bunu.

Situatiunea si siansele rescolei serbesci.

(Fine.)

Starea materială a Serbiei si unele date statistice merită sa le amintim, căci prin acela putem judeca mai bine situatiunea militară. Bani gață lipsescu in urmă erogatoru de pâna acum, dura ce e lucru de capetenie semenaturile stau bine si de-si totă populatiunea barbatescă e chiamata la arme, economia nu este tare impădecata, căci copiii si muierile, că serbi si români nostri, se ingrijescu de lucrul cîmpului. Armată se aprovisionează pe sine insasi si adeca cu naturalie, asiă cătu nu e de lipsa circulatiunea de parale. Fiindu oprită ori-ce esportu si esportandu Serbia pe fia-care anu 400,000 porci, 20,000 boi, 1.090,000 oi si 14 miliune ocale de bucate, o lipsa nu poate obveni asiă usioru. Léfa si soldu capeta numai 6000 soldati din cari constă armata de totă trei speciele de arme si oficerii ei. Oficerii militilor de primă si a două ordine se inarmăza — pâna in celu mai micu detaliu — pe spesile sale si se aprovisionează ei insisi. Soldati primescu, numai după nume, pe di 5 piastri = 1 denariu = 1 francu. Suma intrăga se detrage faptele pentru aprovisionare, tabacu si vinarsu. Dara toti aceste articuli se dau ierăsi dela comune, si adeca aceste suntu indatorate sa fia gață a dă, respective a liferă, fia pe tempulu de resbelu său de exercitiu, atâtă cătu se recere pentru soldatii conchiamati la serviciu din comună respectiva. Aceste vitejale le recuira său directu său prin o dare de aruncu asupră comunei, Comissariatul de resbelu ia proviantul si-lu tramite trupelor. Cavaleria servește pe caii sei proprii. Pentru artilleria si carausitu se recuira cai. Aprovisionarea urmăza că si la infanteria.

Totă aceste suntu de mare însemnatate, avendu de urmare, ca trupele, chiaru obtinendu cele mai bune rezultate militare — nefindu alte proviziuni mai mari — nu potu trece prea departe preste teritoriul patriei, fără de a veni cu aprovisionarea in stagnatiune. Intră cătu potu sa aduca aici o usiurare neinsemnată pretensiuni ale poporatiunei si datinile ei simple, — aceasta e unu lucru celu putinu problematucu. Dara nu există nici unu depositu nici chiaru pentru inarmare. Exceptiunandu armata stabila, toti soldatii si capeta armele, montură si intrăga echipare a loru, tienendu-le la sine pre cătu tempu duréa serviciul si fiindu indatorati sa repareze pe spesile proprii ori-ce stirbitura.

Pe cele 800 miluri cuadrate din teritoriul serbescu suntu 626,697 locuitori barbati, 589,484 femei, dintre cari 1.058,189 suntu serbi, 227,545 români, 30,000 tigani, 2—3000 străini, cu deosebire suditi unguresci. Dupa religiune 1,205,900 suntu ortodocși, 3400 catolici, 352 protestanti, 1560 jidani, (cu deosebire spanioli), 4961 mahomedani. Belgradulu numera 25,000 locuitori.

Venitele si erogatorile in sumă cam de 35 milioane piastri si-au tie-nutu pâna acum ecuilibrul, si datorii de statu n'au obvenit pâna in tempulu celu mai recentu. Telegrafulu se estinde pe 800 kilometri si 20 statiuni. Drumuri de feru nu există nici unu. Numerosele si escelentele drumuri de tiéra intrecu cu multe pe cele unguresci. In Belgradu si in Topcideru se află 15,000 arrestanti, dintre cari putieni suntu pedepsiti pentru furturi, cei mai multi pentru telhări si omoruri. Acești potu fi eventualu unu pericolu seriosu pentru capitala. Prelanga temnitie din Belgradu mai suntu inca temnitie in tiéra.

Situatiunea a militara.

Nu sciu, deca cetoriul din schiarea celoru pâna aci insirate s'a chia-

rificatu asupră seriosităție a cestui resbelu cum m'amu chia-rificatu eu. Considerandu totă raportele si apetiuindu partidele beligerante, ce-si stau fatia in fatia, detaiurile militare au facutu asupră mea mai mare impressiune despre seriositatea resbelului. Rescōla Serbiei contră Turciei nu credu, ca e o aventura fără sianse, o intreprindere desperata si o incercare fără prospectu de-si e indoelnicu, ca puté-va să obtiena fără interventiune straina resultate durabile. Acela e indoelnicu, dura nu cu neputintia.

Fortă si organizatiunea a puterei armate serbesci.

Serbii calculă fortă puterei armate, ce se compune din propriu loru populatiune, cu 150,000 soldati. Aceasta se pote. Acă inse e computat numai materialul brutu de omeni. Nu credu ca densii potu sa aprovisioneze mai bine de 100,000 soldati cu armatura, sa-i doteze cu oficiari si cu celealte trebuinte si sa-i organizeze adeveratu militaresc. Ceilalti 50,000 soldati — deca există — celu multu deca se potu considera că materialul de omeni, designati a astupă lacunele.

Ei ce e dreptu, pentru a ajunge la cifra, mergu pâna la extremitate. 6000 soldati, socotindu-se intre acesti gendarmii si organele de siguritate publică, servescu permanentu pentru formarea cadrelor si instruirea militiei. Acești servescu dela anul vietiei 20 pâna la alu 22, prin urmare doi ani, după acela intră in milită de primă ordine. La acela apartine inca făcăre locuitoru barbatescu de 20 ani, capabilu a purta arme, si remane acă pâna la anul 30. Pre fia-care anu convinu la exercitie in arme cari tienu 8—25 dile, dura arare ori trecu preste tempulu de 8 dile. Ici colea exercitie lipsira cu totul. Dela anul vietiei 30—50 se tienu de a două ordine si participa mai putinu la exercitie in arme. Acum inse se formează din voluntari de pretutindenea, din cei ce fia pentru ori-ce causa au remasu afara de militia si din cei de 50—60 ani o rezerva deosebita, care pâna acum e numai conscrisa. Prelanga acela au de cugetu sa pună si pe cei de 18—20 ani in rezerva. Acești nu suntu nici macaru conscrisi. Cavaleria e neconsiderabila cu si cea mai slabă specie de arme, preste totu 32 escadrone. Mai aproape de inarmările europene de resbelu si in cea mai buna stare se află artilleria, pâna acum cu 18 baterii. Ce s'a procurat in tempulu celu mai recentu, nu sciu, faptu e, ca ce s'a procurat nu s'a organizat inca. Tunuri Krupp suntu, dura baterii de asediul, cum nu au mai existat pâna acum, nu credu ca au acum. La milită de a II-a ordine nu e artilleria.

Starea armatei; castrul Topcideru-Ordo.

O excursiune in castrul dela Topcideru-Ordo mi dede ocazie se cunoscu starea armatei din intuitiune propria. Eri după amădi plecai acolo. Vechia cetate a Belgradului — o ruina, ce insufla respectu, abia aptă celu multu pentru salve, cu dăou tunuri, asiă dura cu totă laudări a din partea contrara: unu humbugu — cetatea, cum amu disu, se află pe colină ce se ridica dela Dunare in susu, orașul e situat pe colină de spre apus, drumul principal cu esplanade pe dosulu ei, asemeneandu-se habitului unui oras din Ungaria de sudu, in mediuconu conacul principelui — unu feliu de vila de a magnatilor unguresci cu gradina — de a dréptă si de a stângă dela drumul principal se despartu strădele laterale, unele cu unu aspectu hotarit ușor și străiate de unele străde ce mergu paralelu cu drumul principal. Dela capetulu sudicu alu drumului principalu, drumul abatandu-se la o parte, conduce in valea, ce se află pre in-

timele Topsiderului, în tabăra. Unu aspectu pitoresc, ce abia se poate descrie! De a drépt'a orasului și cetatea, de a sting'a înaltimile dela Ordo, în frunte Dunarea verde cu insul'a de resbelu care e acum înneccata și Sav'a galbina, la imbucatur'a acestor dône riuri Semlinulu cu castelulu înaltu Hunjadi, și în mijloculu acestei scenerie a taberei imagini orientali abundante în colori. Intr'o indepartare respectabilă de tabera cara și corturi cu mueri, fete, copii, cari le acompaniează, o imagine varia, în seminuditatea sea nu mai putien pitorescă. Ací se fierbe, colo o muma cu o fatia fetescă miscătore, o figura plina, dara că la cele mai multe serbe deosebitu elastica, — apléca copilulu seu, dincolo ierasi mueri betrâne ce fuméza cu fetie agitate de passiuni, dara nu nobile — unu aspectu demonic! Impregiurulu taberei stau unu feliu de vedete, cari presentéza cu o dispusetiune naiva cându trecu pe lângă densele. Radecin'a taberei o forméza milit'a cercuiale a Belgradului de a dôu'a ordine, cum se dice o brigada de infanteria, dara dupa aspectul ei cu multu mai putien. Cá macii selbateci stralucescu fesurile cele multe rosie! Pe verdétia se afla lângă fia-care soldatu unu straiu variu. Costumele suntu diferite. Se vedu și costume franceze, dara numai raru; dominéza numai camasi'a de pânsa si ismenele intregite prin unu brâu variu si opinci; dara suntu si desculți. Unii pôrta cioreci, dolmane dupa tajatur'a cunoscuta serbescă, de colore varia si cu sinóra multe. Ici colea stau puscile puse in piramide in cele mai multe casuri inse pusc'a jace lângă soldatu pre pamantul său acest'a se nevoiesce cu mare zelua o curat' cu o varga lunga de pusca, cele mai multe suntu pusti ce se incarcă pe dinainte; pistole suntu in abundantia, in cea mai mare parte inse bune numai pentru o colectiune de anticitati; cutite mari si mai mici si puminarie se afla mai pre la toti. Puscile suntu proovedinte cu baionete in trei dungi. Inaintea corturilor se impartu soldatilor siepcé albastre si mantele sure. Mantea si siapca capeta fia-care, intr'acést'a consiste tóta montur'a, altu ceva nu mai e, fia-care merge cum a venit. Acést'a e armatur'a soldatilor de a dôu'a ordine. Soldatii suntu linistiti, resoluti, tacuti, sobri, curteneti si se demitu usioru la discussiune.

Prelângă acést'a mai este unu escadronu de cavaleria de prim'a clasa. Prim'a clasa capeta montura deplina si regulata, sabii grele si pistole vechi; caii se asamena cu ai romanilor nostri, suntu nisice animale mici, cu unu aspectu miserabilu, dara tenaci si forti. Ovesulu li e unu articulu de lucsu necunoscutu. Recuicitele de calarit'u si siú'a suntu cele indatinate in tienturi. Siú'a cu spatiós'a stativa de lemn, cu straiulu celu colosalu si cu tasica facu pe calareti sa apara că siedindu pe monstri prasiti din mătie si dromedari. Se pare, ca mergu cu predilectiune intr'unu tempo asiá numitul „trapulu cânelui.“ Aceea ce potu sa faca oficerii cu frénele si cu picioarele nu poate se pricépa vreodata nici chiaru unu geniu intre cai, ca ce voiesce adeca calaretiulu seu. Asiá sta lucrul cu cavaleria de prim'a clasa, cu elita.

Mai este o baterie-artilerie cu tunuri ghintuite. Potu sa dicu, ca se vede a fi buna si abstragendu, ca totulu la lafetta e de lemn, e togm'a asiá de echipata că si cea germâna. Si cotiug'a ei de munitione are osii de feru, dara la cara se vedu de comunu numai osii de lemn.

Amu vediutu in orasius infanteria de prim'a clasa. Mărsiulu ei in siruri duple era forte multiamitoriu, echipeara ei buna, arm'a ei pusca cu acu.

Aspectu intr'adeveru militarescă au numai gendarmii si vigilantii de nopte, de-si nu se poate denegă des-

partieminteloru de trupe óre-care infatisiare martiale. Ras'a e frumósa. Ordini de bataia, (ordre de bataille) serbesci si turcesci. Déca cu tóta acést'a stare a trupelor serbesci amu afirmatu ca togm'a si detaiurile militare infatisíeza campan'a de forte seriósa, — acést'a o amu facutu cu deosebire, pentru-ca soldatulu turcescu, incâtu pentru inarmare si cualificatiune, e cu multu mai superioru, e distinsu prin virtutile militare — dara numerulu e surprindetoriu de micu si pre lângă acést'a comandantii se pare ca pâna acum au fostu forte indolenti si neactivi.

Numescu indolentia, ca turcii stau de 9 luni in caldarea dela Nisiu si nu au fortificatu înaltimile ce-i impresóra, ba nici ca le-au ocupat. Déca serbii aru avé tunuri de asediu, puteau sa faca aici multu. De eră turcii mai putien indolenti serbii nu putea nici sa se apropie.

Relativu la slabitiunea numerică a trupelor se aude, ca acum sosescu pe fia-care vaporu Lloyd 2000 turci din Asi'a la Varn'a. De ací se ducu preste Rusciucu si Viddinu. Eu audu dela martori oculati, ca soldatii acest'a se afla in stare buna, ei pôrta eu sine baterii de munte pe camile. Beiulu din Tunis se vorbesce, ca a tramsu dejá 10,000 soldati la Salonici, cari mergu cu trenulu pâna la Mitrovitii si potu sa sosescă in tempu de 4 dile la Nissa. Acést'a aru fi fostu preste totu cea mai scurta linie de concentrare a turcilor, dara nu Varna-Rusciucu, nu Stambulu-Sof'a. Dara ea nu s'a folositu. Nu credu ca cei 80,000 egypteni voru fi rapede indemâna. Se pare ca la tóta intemplarea pretiulu va fi forte piperatu.

Fiinduca in Nr. 49 alu „Teleg. Romanu“ amu reproducu in traducere o corespondintia din „Osten“, ce atingea caletori'a canonica a Metropolitului nostru, tienemu de necesariu a reproduce si urmatórea dechiaratiune a dui G. Baritiu dupa „G. Tr.“ referitoria la cele scrise in „Osten“. Eata acea dechiaratiune:

Dle Redactoru! Precum bine scui, eu petrecu mai multu aici si in caletori'i decât in Brasovu; diare inca nu mai potu cete regulat, mai alesu ca la etate de 64 de ani ochii inca mi suntu debilitati. Eri mi-se tramise nr. 49 alu „Telegrafului Romanu“ că sa vediu corespondintia tradusa din „Osten.“ In aceiasi afu unu pasagi care-mi face onórea cu totulu neasteptata de a se ocupá si de mine dicendu: „De aici (dela Brasovu) metropolitul se duse la Zernesci, unde locuiesce barbatulu de influintia Georigiu Baritiu. Acest'a a statu indepartat de banchetu, si pe dlu Macelariu l'a costatu multa ostenéla, pentru alu induplecă că sa visitez pe metropolitul, care a venit numai pentru densul la Zernesci.“

Trecu preste ironia cuprinsa in espressiunea „barbatulu de influintia“, declinu dela mine si umbr'a de supozitie, ca Escel. Sea domnulu metropolitul Mironu Romanulu „aru fi venit numai pentru mine la Brasovu.“

De 15 ani incóce patru metropoliti români au venit la Zernesci, fia-care in visitatiune canonica la fii sei sufletesci, prea fericitulu metropolitul Alecsandru si eminentele seu successoru metropolitul Ioanu la respectabil'a comuna vecina Tohanulu vechiu, care numera preste 440 de familii, prea fericitulu metropolitul Andreiu pentru căte-va comune, iéra cu acele ocasiuni au visitat fia-care fabric'a de papiru, nu pe mine. Preas. Sea metropolitul Mironu a venit la Zernesci rugatu de repetitive ori prin individi, cari caletorisera la Sibiu, si a poi dela Brasovu prin deputatiune alăsa in adinsu, care in man'a neconiteniteloru ploj torrentiali si a drumu-

lui stricatu nu-lu lasă in pace, pâna nu-lu induplecă că sa cerceteze acesta comuna ce numera preste 600 familii românesci, de aici apoi si continua visitatiunea sea canonica in comunele Tohanulu-nou, Branuri si Rosnovu.

Pe ilustrulu si stimatulu meu amicu si odinióra sociu in suferintie, care venise la mine insocitu de honorabilele domnu advocatu Nicolae Stravoiu, nu l'au costat nici trei cuvinte că se me scolu indata si se mergu la Esc. Sea domnulu metropolit. Totu ce observau dui Macelariu a fostu, ca eu aici nu amu vestmente de visita la persoane de rangu inaltu. „Acésta nu face nimicu; vino!“ Amu mersu tocma pe cându Esc. Sea esia din biserică, si totu cu acea placere, cu care amu mai fostu la Preas. Sea de dôue ori in Sibiu, cu care ocazie l'am cunoscutu mai intâiu, că pe unu barbatu carele, mie unui'a, indata la prim'a vedere mi inspiră sympathia si inerdere, că si cum l'asuu fi totu cunoscutu.

Déca dn. corespondente alu lui „Osten“ presupune nu sciu ce conversatiuni politice, apoi lu rogu sa dea credientu la cei vre-o optuori noue persoane respectabili, care se afla prin pregiuru, ca visit'a mea din Zernesci nu a durat nici diece minute, caci visitatori era multi si trausurele gat'a de plecare. De altmintrea se afle ori si cine, ca eu chiaru si in dilele aceste, in care spionagiu si denuntiantii suntu ierasi la postulu loru, mi-amu pastratul deplin'a libertate de a conversa cu ori cine asupr'a ori căroru cestiuni din care pricepu căte ce-va, fia acele si politice, cu ori-cine, prin urmare si cu metropolitii nostri. Atât'a numai, ca ambii metropoliti si cunoscu de minune vocatiunea loru sublime, si ocupati cum suntu preste mesura, le lipsesc tempu pentru diatribe politice.

Zernesci, 10 Iuliu 1876.

totu-déun'a stimatoriu
G. Baritiu.

Denculu-mare 25 Iuniu.

Dle redactoru! De unu tempu indelungatu amu meditatul asupr'a căiloru, pe care suntemu siliti a umblă, cându avemu sa mergem dela o comuna la alta, séu cându trebue sa mergem, la orasiele invecinate că sa vindem si sa cumpărâma si asiá sa ne implinim lipse, cari trebuiescu implinite. Amu meditatul si asupr'a pagubelor, ce cauta sa suferim in tempu de iérna, primavéra si tómán'a, cându călile desfundate, paraiele umflate si devenite riuri, ne intrerupu comunicatiunea cu totulu si cându numai putien cutéza a dâ peptu cu elementele, punendu-si carale, vitele si pote si viéti'a in periculu, déca voiescu sa ajunga pâna la unu orasiu, unde sa-si pote vedé de implinirea unei séu altei neincuijurate trebuințe.

Cu meditatulu inse amu vediutu, ca nu ajungem departe. Amu vediutu, ca de amu meditat cătu de multu nu numai noi dara si cei pusi că sa pôrte grigia de inlesnirea comunicatiunei, călile si paraiele remanu, cum au fostu, pedeci pentru cei ce au lipsa sa caletoréscă, fia macaru numai $\frac{1}{2}$ de milu dela caminulu seu. Amu inaintat uara in anulu 1875 o suplica la oficiolatu comitatensu, in care ne rugasem pentru ameliorarii in privint'a căiloru. Onor. oficiolatu a emis pre dlu Lazaru Farkas, ingineriu, sa cerceteze starea mijloceloru de comunicatiune. Acest'a convingendu-se de dificultatile ce trebuie sa le invinga unu numaru considerabilu de locuitori dintr'unu tienutu mare, a facutu unu planu dupa care sa se construiasca drumuri comunali, care planu fiindu recunoscute de on. oficiolatu comitatensu de bunu, numitulu domnul ingineriu fù insarcinatu cu efectuarea lui.

Asiá dlu ingineriu, incepundu-si lucrarea, a insemmatu directiunea drumului asiá: A inceputu din drumulu Hatiegului la Rusi, unde se afla si statiunea calei ferate, spre Streiu pâna la podulu Sangiorgiului, apoi a trecutu peste Streiu prin hotarele si comunele urmatore si anume: Sangiorgiu, Valea Sangiorgiului, Denculu-mare, Denculu-micu, Tomasiș'a, si Tormasiu si apoi pe dinjosu de Martinesci prin hotarulu Turdasului a esit la drumul tierei la podulu Turdasului.

Acestu drumu in directiunea insennata, in anulu acest'a, prin energi'a onor. dnu jud. proces. Varadi Bertzi s'a si facutu de locuitorii comunelor tienatore de cerculu Geledintiu (Lasod) si acum e gat'a, afara de o participa mica, pre care trebuie sa o faca locuitorii comunei Geledintiu. Acesti omeni fosti privilegiati odinióra cugeta ca, densii suntu perdestinati sa nu faca nimic'a pentru binele comunu, ei cugeta, se vede, ca alti suntu detori a face tóte chiaru si pentru densii precum au facutu inainte de 1848 si cum au facutu de vre-o 10 ani incóce, la porunc'a dui jud. proces. Zudor Dénes si notariului Feke Elek comunele Denculu-mare, Denculu micu, Tomasiș'a, Tormasiu, si Magura, cari au fostu silite, că in totu anotimp'ua si primavéra se faca in hotarulu comunei Geledintiu drumu. Reu au fostu inveniti domnii „Nemesi“, inse inveniti are si desvetiu, fiindca de acum inainte noi cesti nemesis trebue sa lucramu la drumulu cercualu, care e spre folosulu tierei. Restulu drumului asiá dara, pre care noi nu l'am pututu gata pentru Geledintieni lu voru face si densii, pentru acum nu ne mai poate silf nime că sa facem, precum amu facutu de 10 ani, drumu in hotarulu densilor, care drumu nimenea din tiéra intréga nu'lui poate folosi afara de comun'a Geledintiu singura.

Credindu ca de-si nemesisi nostri din Geledinti nu au facutu pâna acum partea de drumu, dora in celu mai scurtu tempu, in urm'a suplicei asternute la onoratulu oficiolatu comitatensu, voru fi din partea onoratului acestui'a constrinsi la implinirea detorintiei, si-lu voru face si densii, asiá ne luâmu voia a face onoratului publicu cunoscute, cumca pe drumulu nostru cercualu aceia, care voiescu a merge cătra Hatieg, séu de acolo cătra Orestia, potu caletori' fara nici o greutate si pe ocale cu aproape $2\frac{1}{2}$ miluri mai scurtu decât pe la Simeria pe drumulu celu mare alu tierei.

Aterna dara numai dela implinirea detorintei vestitorul nobiili din Geledintiu, căci dupa principiul de purtare egale a sarcinilor publice sa-si faca partea de drumu si atunci e deschis unu drumu de tiéra de mare insemmatate.

Romania.

Discursulu

dlui C. A. Rosetti la ocuparea fotoliului de presied. alu camerei:

Sciu, d-ni representanti ai natuinei, cătu este de mare onórea ce mi-ati fccutu si cătu de-anevoiosa sarcina ce ea 'mi impune.

Iertati dara se ve spunu ce m'a facutu se primescu si onórea si sarcina, fara că nici un'a nici alt'a sa me sparie.

Preste siepte ani trecuta de cându amu esit din acesta camera, că deputatu si vice-presiedinte, si n'amu mai intrat pâna astazi. Bucuresci si Brail'a au staruitu a-mi dâ mandatulu de deputatu si n'amu mai cutesatu a-lu primi.

N'amu mai cutesatu, fiindca vediusemu ca divisiunea se strecurase in partit'a natuinala; si suntu dintre cei pe deplin convinsi ca puterea productiva si in adeveru bine-facatore nu poate fi in nici unu individu, ori

care aru fi elu, ci numai in colectivitate.

N'amu mai cutesatu, fiindu-ca ve-
diusemu ca membrii partitei nationale,
de-si divisati numai prin óre-cari mici
nuantie, incepusera a se banui si-a
s'acusa unii pre altii, si sciamu ca
acésta producendu ametiela si des-
curagiare in natiune, ea 'si va pleca
din nou capulu in fati'a puterii ma-
teriale, va recadé in vechi'a retacire
a popóreloru nenorocite de a asteptá
binele dela unu omu, iéra nu dela ele
insele, de a sperá salvarea print'o
mâna de feru, iéra nu prin bratiele
loru de ómeni liberi intrunite si in-
vertosiate prin munca si prin iubirea
de patria.

Sufurintele fura lungi, mari si
variate; le-ati cunoscutu, le-ati simtitu,
le-ati impartasit; si sciti ca ele ne-
au desceptatu, ne-au luminat, ne-au
silitu se ne uitámu unii la altii, se ne
cunóscemu se ne asociámu, se ne in-
bimu si prin urmare se invingemu.

Cunoscendu pe deplinu caus'a care
a produsu suferintele, precum si me-
tod'a prin care si de asta-data invin-
serámu reulu, sunteti cu totii con-
vinsi ca largu deschisa este acum
inainte-ne calea pe care trebuie se
mergemu.

Se intrámu dara pe dens'a, cu
mintea si cu inim'a, si sa mergemu
cu totii mâna in mâna si cu o cre-
dintia cu atátu mai nestramutata, cu
cátu avemu dreptu calausa spiritulu
care a domnit in aceste alegeri, pe
care trebuie sa-lu cunóscemu bine,
cáci produsulu lui suntemu.

Natiunea a procedatu in aceste
alegeri cu cea mai deplina unitate.
Pentru prim'a óra avurámu fericirea
de a vedé tote stárile societáții in-
trunite, in credintia, in vointia si in
actiune. Uniti dar' in credintia, in vo-
intia si in actiune trebuie sa fia si
alesii ei.

Mai tote colegiele au alesu de
asta-data cá representante alu loru pe
celu care a suferit s'a luptatu ne-
curmatu cu conjudetianii sei pentru
triumfulu dreptáti si-alu libertáti.
Toti alesii loru dara voru lucrá cu
iubire si necurmare, pentru cá drept-
atea si libertatea se aiba unu caminu
in fia-care localitate.

Liniscea si moderatiunea au dom-
nit in fia-care colegiu in tempulu
alegerilor. Liniscea inse, iér' nu a-
mortirea. Moderatiunea omului liberu
si puternicu, iéra nu abdicerea si slabi-
ciunea celui coruptu prin sclavia.
Cu acee'asi linisce si moderatiune veti
lucră si voi alesii natiunei, intariti
prin deplin'a cunoscintia ce aveti des-
pre trebuintele si despre drepturile ei.

Dupa o lunga si durerósa espe-
rientia, tote stárile societáției, convingendu-se ca reulu s'a produsu prin
associatiunea crimei contr'a virtutiei,
facura asociatiunea virtutiei contr'a
crimei; din acésta insotire decurse
alegerea vóstra. Nimeni dara nu se
mai pote indoí ca veti loví vitiulu si
veti resplatí virtutea.

Tote stárile societáției au dove-
ditu, ca au intielesu in fine ca nu pote
fi salvare decátu in léculu ce inca de
la 1855 ni l'a presentatu unulu din
geniurile Franciei, Edgard Quinet.

Pentru acestu pamantu alu nenor-
cirei, ne dise elu, unu singuru lucru nu
s'a incercat nici odata: dreptulu. La
dreptu dara trebuie se recurgeti."

Acésta este misiunea, acésta este
program'a ce v'a dat'o acum popo-
rulu român, vóue adeveratilor sei
representanti, si pre care ati primit'o
cu otarire de a o esecutá.

Cunósceti suferintele României,
cáci ele au fostu hran'a vóstra.

Cunóscemu cu totii starea cea
durerósa in care se afla, cáci acestei
cunoscintie datorim mandatulu nostru.

Sciti ca protivnicii nostri din in-
tru, despartiti fiindu de natiune, nu
mai potu avé alta sperantia decátu in

intrunirea loru prin legamintele urei
si ale intereselor personale:

Sa-i invingemu pentru totu-déun'a,
prin legamintele iubirei si ale intere-
selor generali.

Sciti ca ei stau la pânda, punendu
tote sperantiele loru in gresialele ce
vomu face.

Sa ne pandimu si noi unii pre
altii, spre a ne oprí de a face gresiale
fia chiaru prin setea legitima de a
face binele mai deplin si mai rapede.

Sciti ca mostenirea ce primiramu
este seraci'a generale si secarea chiaru
a isvóreloru avutiei publice, si vedeti
ca avemu inca in juru-ne unu resbelu
care pote fi celu mai fatalu si care
cine va cutediá sa afirme ca n'aru
puté sa ne aduca si bine.

Acésta durerósa si pericolosa si-
tuatiune cere imperiosu unire intre
toti, cugetare matura, veghiare si lu-
crare necurmata, sacrificii mari si o
politica sincera, romanésca dara si
dibacia, condusa si luminata prin de-
plin'a credintia in drepturile si pute-
rile natiunei romane.

Amu avutu fericirea se fiu dintre
cei cari au potutu dà óre-cari dovedi
ca nici o lucrare nu me pote osteni
si nici o lovire nu pote micsiorá ne-
stramutat'a mea credintia in destiná-
riile cele mari ale ginte latine si ale
coloniei sele dela Dunare.

Acestei singure impregiurári da-
torindu onórea ce mi-ati facutu, intie-
legeti ca amu potutu primi si onórea
si sarcin'a, acum cându sciu ca n'amu
alta datoria decátu de a ve urmá cu
atentiune, cu iubire si cu credintia;
si acésta datoria promitu ca mi o
voiu imprimi pre cátu tempu veti voi,
si ca mai lesne se va muiá cá cér'a
stejarulu acest'a decátu a mea cre-
dintia.

"U. p. A."

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Iuliu 1876.

Metalice 5%	66 —
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	69 —
Imprumutul de statu din 1860 ...	112 25
Actiuni de banca	868 —
Actiuni de creditu	144 90
London	127 —
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 —
" " Temisioren	73 50
" " Ardelenesci	73 —
" " Croato-slavone	83 50
Argintu	101 25
Gaiului	5 90
Napoleonu d'auru (poli)	10 11
Valu'a nouă imperiale germană...	62 30

Concursu.

La scól'a capitala-normala dela
biseric'a sănsei Adormiri a Maicei
Domnului din Satulungu, protopres-
biteratulu Brasiovului I, au devenit
vacante döue posturi invetatoresci,
pentru a căror' ocupare se escrie
conursu, cu terminu pâna la 15 Au-
gustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu
este 350 fl. v. a. cu prospectu de a
se inmultí salariulu totu la căte 5
ani de servituu cu căte 50 fl. v. a. si
pre lângă indatorire, cá pentru aceste
salarie se tieni ambii invetatori
prelegerile trebuinciose si la scól'a
de repetitiune.

Doritorii de a ocupá vre-unulu
din prementiunatele 2 posturi invetatoresci
suntu avisati a-si asterne
subscrисului comitetu suplicele loru,
adresate cătra reverendissimulu domnu
protopresbiteru Iosifu Baracu in Bra-
siovu si instruite in sensulu "Stat.
org." cu atestatu de botezu si cu
testimonie scolastice, ca au absolvatu
celu putienu 4 clase gimnasiale si
cursulu pedagogicu séu teologicu si
ca au depusu esamenulu de cua-
lificatiune.

Satulungu, 2 Iuliu 1876.

Comitetulu parochialu alu
bisericei sănsei Adormiri.

(1—3) Radu Pop e'a
parochu si presied.

Nr. 175 scol.—1876.

Concursu.

La institutulu pedagogicu gr. or.
alu diecesei Caransebesiului, care se
va deschide la 1 Septembre st. vechiu
in Caransebesiu, se cere unu profesor.

Doritorii de a ocupá acestu postu
au se documenteze prin carte de bo-
tezu: ca suntu romani de religiunea
gr. res., mai departe se documenteze,
ca au depusu esamenulu de maturi-
tate si au absolvatul cursulu pedago-
gicu séu ca au absolvatul la vre-o uni-
versitate facultatea filosofica séu in
fine, ca suntu profesori de gimnasiu.

Emolumentele impreunate cu a-
cestu postu suntu: salariulu de 800 fl.
si 120 fl. pentru cortel.

Recursele indiestrate cu docu-
mente mai susu aretate au a se tra-
mite consistoriului diecesanu celu
multu pâna in 6/18 Augustu 1876.

Caransebesiu, din siedint'a con-
sistoriala a senatului sol. tienuta in
14 Maiu 1876.

Ioanu Popas u m. p.

(3—4)

episcopulu diecesanu.

Nr. 242 scol. — 1876.

Concursu.

Pentru conferirea stipendiului de
500 fl. v. a. din fundatiunea Balla-
iana pre anulu scolasticu 1876/7 se
escrie concursu.

Doritorii de a castigá acestu sti-
pendiu au sa se pregatesca pentru
profesur'a de pedagogia intr'unu in-
stitutu superioru (seminariu) de pe-
dagogia, si a se deoblegá ca voru
servi la institutulu pedagogicu din
Caransebesiu celu putienu 6 ani; mai
departe au sa dovedesca:

a) prin atestatu de botezu ca
suntu români gr. resariteni;

b) ca au depusu cu succesu bunu
esamenulu de maturitate;

c) prin atestatu medicalu au sa
dovedesca ca suntu sanatosi si ca
constitutiunea trupéscă este corespon-
dientore chiamarei profesorale.

Recursele astfelui inzestrare, cu
documentele susu aretate au a se tra-
mite consistoriului diecesanu celu
multu pâna in 6/18 Augustu 1876.

Caransebesiu din siedint'a con-
sistoriala a senatului scolaru tienuta
in 14 Maiu 1876.

Episcopulu diecesanu

2—3

Ioanu Popas u m. p.

ad Nr. 519/1876.

Concursu.

La scól'a normala româna gr. or.
din Resinari a devenit unu postu de
inventiatoru vacantu pentru a cărui
ocupare se escrie concursu.

Vacant'a statiune e impreunata
cu unu salariu anualu de 350 fl. v. a.
si 60 fl. v. a. relutu de lemne si
cortel.

Doritorii de a ocupá acestu postu
voru avé a-si asterne petitiunile loru
celu multn pâna in 15/8 st. n. a. c.
subscrисului oficiu comunulu cá eforia
scolara pe lângă estrasulu de botezu,
atestatele despre studiile facute la
gimnasiu, atestatulu despre absolvirea
studiorulu pedagogico-claricali, testi-
moniulu de cua-licatiune inventato-
rescu si despre servitiulu de pâna ací.

Se cere ca concurintele sa scie
cantările bisericesci.

Concurintele, care aru dovedi cua-
licatiunea de a puté propune sisté-
maticu cantările corali la elevii sco-
lari — va fi remuneratul deosebitu de
salariu cu 100 fl. v. a.

Resinari, 12 Iuliu 1876.

(2—3) Oficiulu comunulu.

Nr. 26/1876 — prot.

Concursu.

Devenindu vacanta parochia de
III clasa Visc'a, protopresbiteratulu
Iliei Murasiene, prin acésta se escrie
conursu pâna la 1 Augustu 1876, in
care di se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu:

1. Casa parochiala cu gradina de legumi.
2. Pamentu aratoriu de 4 jugere 1520□.
3. Dela 190 familii căte un'a fer-
delu de bucate in bóbme.
4. Stola usuata, dela 190 familii,
precum e statorita in sinodulu paro-
chiale dela 25 Maiu 1876.

Doritorii de a ocupá acésta pa-
rochia au a-si asterne concursele loru
conformu dispositiunilor statutului
organicu pâna la terminulu mai susu
disu la subserisulu.

Gurasad'a in 2 Iuliu 1876.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.

Alecsiu Olariu,
(2—3) adm. prot.

Concursu.

De óre-ce in urm'a publicare con-
cursului din „Telegr. Rom.“ Nr. 23 a. c.
nu s'a aflatu concurrenti cu tote cu-
lătătile recerute in statut. org. pentru
ocuparea postului in vacant'a parochia
Ciertesia, in urm'a 'naltei ordinatiuni
consistoriale din 3 Iuniu a. c. Nr. 1391
se prelungesce terminulu pâna in 1
Augustu a. c. cându se va face si ale-
gerea de parochu.

Doritorii de a ocupá acésta pa-
rochia au de a-si substerne suplicile
loru instruite cu documentele rece-
rute in § 5 stat. org. pâna in termi-
nulu susu presiftu.

Campeni 12 Iuniu 1876.

Cu intielegerea comitetului parochialu.
Ioanu Patiti'a,

(2—3) protopresb.

ad Nr. 515/1876.

Concursu.